Міністерство освіти і науки України
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Інститут економіки та менеджменту
назва інституту випускової кафедри

**ЗАТВЕРДЖУЮ**
Директора ІЕМ
(назва інституту)
Сергій ПОБІГУН
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)
«01» 09 2025 р.

# РОБОЧА ПРОГРАМА

## ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ
*(назва навчальної дисципліни)*

**Освітній рівень** перший (бакалаврський) рівень
*(назва освітнього рівня)*

**Галузь знань** D Бізнес, адміністрування та право
*(шифр і назва галузі знань)*

**Спеціальність** D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
*(код і назва спеціальності)*

**Спеціалізація** _____
*(назва спеціалізації за наявності)*

**Освітня програма** «Фінанси, банківська справа та страхування»
*(назва ОП)*

**Статус дисципліни** обов'язкова
обов'язкова/вибіркова

**Мова викладання** українська

2025 р.

**Розробник(и):**

Професор кафедри фінансів, обліку та оподаткування _____ Лілія СІМКІВ
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

liliia.simkiv@nung.edu.ua

Схвалено на засіданні кафедри фінансів, обліку та оподаткування
(назва кафедри)

Протокол від «29» 08 2025 року № 1.

Завідувач
кафедри фінансів, обліку та оподаткування _____ Уляна АНДРУСІВ
(назва кафедри) (підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

**Узгоджено:**

Завідувач випускової
кафедри фінансів, обліку та оподаткування _____ Уляна АНДРУСІВ
(назва кафедри) (підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Гарант ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» _____ Наталія КРИХІВСЬКА
(назва програми) (підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

# 1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

| | |
|---|---|
| **Мета і завдання дисципліни** | **Метою вивчення дисципліни** є комплексне вивчення економічних відносин як форми ефективного виробництва, ґрунтовне пізнання проблем ефективного використання суспільством обмежених виробничих ресурсів і шляхів задоволення максимальних потреб, які невпинно зростають.<br>**Основним завданням вивчення дисципліни** науково обґрунтувати загальні основи економічного життя суспільства; розкрити закономірності розвитку суспільного виробництва; з'ясувати механізм дії економічних законів і механізм використання їх людьми у процесі господарської діяльності; набуття належних навичок раціональної економічної поведінки, виходячи з концептуальних основ ринкової економіки, розуміння особливостей функціонування сучасних ринків та утворення цін на послуги праці, капіталу, природних ресурсів відповідно до типу ринкової структури; набуття навичок аналізу агрегованих показників, визначення чинників і наслідків макроекономічного розвитку господарських систем, а також можливостей держави коригувати цей розвиток відповідно до цілей та пріоритетів економічної політики. |
| **Посилання на розміщення дисципліни на навчальній платформі** | Дистанційний курс на навчальній платформі MOODLE: https://dn.nung.edu.ua/course/view.php?id=926 |
| **Попередні вимоги для вивчення дисципліни / пререквізити** | - |
| **Постреквізити** | Макро та мікроекономіка, Управлінська економіка |
| **Результати навчання** | ПРН01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв’язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.<br>ПРН02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.<br>ПРН14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб’єктів.<br>ПРН23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя. |
| **Компетентності** | **інтегральна:** Здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування у професійній діяльності окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності. |

| | |
|---|---|
| | **загальні:**<br>ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.<br>**фахові:**<br>ФК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища. |
| **Підсумковий контроль, форма** | залік |
| **Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)** | Навчальна дисципліна формує вміння формулювати власну думку, презентувати та виступати публічно, а також сприяє розвитку навичок критичного та логічного мислення. |

## 2. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**1) щодо відвідування занять і поведінки на них**

Згідно «Положення про організацію освітнього процесу в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу» (від 31.03.2022 р., наказ № 68) (https://docs.google.com/document/u/1/d/e/2PACX-1vQfAsqo4SgfOAC4CORnktd6cV8e_Drg1hQjAOslC9I_XLrMvCZw4gmGVYKAUTinjeSYCpze5Rc0P4ad/pub) відвідування здобувачами вищої освіти всіх аудиторних занять з пропонованої дисципліни за чинним протягом семестру розкладом є обов'язковим. Спізнення на зазначені заняття – не допускаються.

Здобувачі вищої освіти протягом аудиторного заняття: активно працюють над виконанням необхідного обсягу навчальної роботи; поводять себе дисципліновано та сприяють підтримці належного санітарного стану в навчальних приміщеннях. Усі види робіт потрібно виконувати вчасно, для підтримання інтенсивного темпу курсу та ефективного засвоєння матеріалу. Пропущені лекційні заняття передбачають виконання додаткових видів робіт: підготовка презентації чи написання есе. Пропущені практичні заняття передбачають усну відповідь та тестовий контроль.

При відвідуванні занять в режимі відеоконференцій необхідно працювати із ввімкненими відеокамерами, приєднуватися до заняття з корпоративних акаунтів, найменування якого повинно містити прізвище та ім'я здобувача освіти.

**2) щодо дотримання принципів академічної доброчесності**

Здобувачі вищої освіти під час навчання в університеті зобов'язані неухильно виконувати «Положення про академічні доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу» (від 13.12.2019 р., наказ № 327 зі змінами, внесеними згідно з наказом ректора від 05 квітня 2022 року № 73)(https://docs.google.com/document/u/1/d/e/2PACX-1vQdKO2-AhMnnm0rW-jiwpNiRWKdicYQcz3Gk2uPBXV1BwgCbHr0Kr_1NeQu_E-SDHQyliqMZOPHZp1g/pub).

Не допускається порушення академічної доброчесності, зокрема неприпустимими є елементи плагіату в презентаціях та доповідях, списування під час виконання контрольних завдань (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв), фальсифікації та фабрикації в письмових роботах. Студенти повинні проявляти самостійність у виконанні поставлених завдань, коректності посилань на інформаційні джерела.

У випадку відхилення від дотримання принципів академічної доброчесності – реагування відбуватиметься відповідно до «Положення про академічні доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу»).

**3) щодо оцінювання**

Форма зарахування навчальної дисципліни відповідає вимогам навчального плану і враховує специфіку дисципліни, у тому числі поставлені цілі та результати навчання. Студентів інформується на першому занятті з даної дисципліни про правила зарахування навчальної дисципліни, у тому числі – форми та критерії оцінювання. Поточний контроль успішності студентів проводиться викладачем безпосередньо під час її вивчення на поточних заняттях згідно розкладу та відповідно до робочої програми. У процесі поточного контролю оцінюється самостійна робота студента щодо повноти виконання завдань, рівня засвоєння навчальних матеріалів, оволодіння практичними навичками аналітичної, дослідницької роботи та ін.

Оцінювання здобувачів вищої школи здійснюється згідно з Положення «Про систему поточного та підсумкового контролю результатів навчання здобувачів освіти» від 08.11.2024 року (https://docs.google.com/document/d/1VIytxvVmYkSf26e-Iy3o8NXR9JegFTyG/edit).

До всіх студентів застосовуються єдині принципи, вимоги та критерії оцінювання. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: лекції – 40% семестрової оцінки, практичні роботи – 60 % семестрової оцінки.

Оцінювання знань студентів проводиться за результатами комплексних контролів за одним змістовим модулем ЗМ1. Здобувач вищої освіти отримує залік за умови виконання усіх видів робіт, передбачених навчальним планом та програмою і підтвердження опанування на певному рівні результатів навчання (отримано не менше 60 балів за шкалою ЄКТС). Пропуски занять без поважної причини відпрацьовуються студентом згідно розкладу консультацій, що подано на сайті кафедри (https://nung.edu.ua/department/instytut-ekonomiky-ta-menedzhmentu/kafedra-finansiv-obliku-ta-opodatkuvannya).При оцінюванні надається перевага стандартизованим методам: тестуванню, структурованій письмовій роботі. За змістом оцінюється рівень сформованості умінь та навичок, що визначені в освітній програмі підготовки бакалавра спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» та відображені у даній програмі.

У разі застосування дистанційної технології навчання поточний та семестровий контролі здійснюються згідно «Положення щодо організації поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій» від 22.10.2022 р. наказ № 262 (https://docs.google.com/document/u/1/d/e/2PACX-1vTA8xDAhVyCMLSvHWaS9lc6EBrR8mO-hwz_DIjw6iRER_tVGd6nRCPQwVx7_jmBFQ/pub).

**4) щодо кінцевих термінів (дедлайнів) та перескладання**

Залік – це форма підсумкової атестації, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу (виконаних ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях та під час самостійної роботи) з навчальної дисципліни за семестр. Студент повинен протягом навчального семестру вчасно (до наступного заняття) виконувати всі завдання даної робочої програми. Повторне складання заліку дозволяється не більше двох разів з дисципліни – перший раз екзаменатору, призначеному завідувачем кафедри, другий – комісії, яка створюється директором інституту.

**5) щодо визнання результатів навчання у неформальній освіті (у випадку наявності такої можливості)**

Робочою програмою не передбачено визнання результатів навчання у неформальній освіті.

## Уніфікована інформація

**6) щодо оскарження результатів контрольних заходів**

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до Положення про звернення здобувачів вищої освіти з питань, пов'язаних з освітнім процесом, затвердженого наказом ректора університету № 43 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням https://salo.li/4e3C9Ef

**7) щодо конфліктних ситуацій**

Спілкування учасників освітнього процесу (викладачі, здобувачі) відбувається на засадах партнерських стосунків, взаємопідтримки, взаємоповаги, толерантності та поваги до особистості кожного, спрямованості на здобуття істинного знання. Вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до Положення про вирішення конфліктних ситуацій в ІФНТУНГ, затвердженого наказом ректора університету № 44 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням https://salo.li/Bf3dee7

**8) щодо опитування здобувачів**

Після завершення курсу здобувачу надається можливість пройти опитування стосовно якості викладання дисципліни за покликанням https://salo.li/87d1f3F

**9) щодо політики використання інструментів генеративного штучного інтелекту в навчальному процесі**

Всі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися базових принципів використання інструментів генеративного штучного інтелекту відповідно до Положення про загальні політики використання інструментів генеративного штучного інтелекту в навчальному процесі ІФНТУНГ, затвердженого наказом ректора університету від 15.03.2024 року № 82. Ознайомитись з документом можна за покликанням https://salo.li/1E36Aae

## 3. ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

### 3.1 Обсяг навчальної дисципліни

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Економічна теорія» згідно з чинним НП, розподіл за семестрами і видами навчальної роботи характеризує таблиця 1.

*Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни*

| Найменування показників | Усього | Розподіл по семестрах | |
|---|---|---|---|
| | | Семестр _1_ | Семестр ___ |
| Кількість кредитів ECTS | 5 | 5 | |
| Загальний обсяг часу, год. | 150 | 150 | |
| Аудиторні заняття, год., у т.ч.: | 74 | 74 | |
| – лекційні заняття | 36 | 36 | |
| – практичні/семінарські заняття | 38 | 38 | |
| – лабораторні заняття | - | - | |
| Самостійна робота, год. | 76 | 76 | |
| Форма семестрового контролю (іспит, залік, захист КР, захист КП) | залік | залік | |

### 3.2. Лекційні заняття

Тематичний план лекційних занять дисципліни характеризує таблиця 2.

*Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять*

| Шифр | Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст | Обсяг годин | Література |
|---|---|---|---|
| М 1 | **Економічна теорія** | **36** | |
| ЗМ1 | **Аналіз соціальної спрямованості, господарської діяльності та економічного становища населення** | **20** | |
| Т 1.1 | **Предмет і метод економічної теорії. Економічна система і власність.** Зародження і розвиток економічних знань. Основні економічні школи і концепції. Економічні закони та категорії, їх зміст, характер та класифікація. | 2 | 1;2;3;4;5;6;7;8;10;11 |
| Т 1.2 | **Поняття економічної системи, її основні елементи і структура.** Суть власності як економічної категорії її відмінність від власності як юридичної категорії. | 2 | 1;2;3;4;5;6;7;8;10;11 |
| Т 1.3 | **Макроекономіка та її показники.** Національне багатство, його суть і структура. Ефективність виробництва: система показників та фактори її підвищення. | 2 | 1;2;3;4;5;6;7;8;11;12 |
| Т 1.4 | **Економічний ріст та циклічні коливаня.** Виробництво і відтворення: суть, типи джерела відтворення. Нагромадження, його суть, форми і | 2 | 1;2;3;4;5;6;7;8;9;10;11;12 |

| Шифр | Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст | Обсяг годин | Література |
|---|---|---|---|
| | джерела. Суть економічного зростання, його показники, типи і темпи. | | |
| Т 1.5 | **Ринок як економічна форма організації суспільного виробництва.** Форми суспільного виробництва. Товарне виробництво як першооснова ринку. Економічна роль держави. Ринок товарів та послуг. Товар і його властивості. Величина вартості товару і фактори що на неї впливають. Види товарів та їх класифікація. Конкурентноздатність і життєвий цикл товару | 2 | 1;2;3;4;5;6;7;8;9;10;11;12 |
| Т 1.6 | **Ринок товарів та послуг.** Товар і його властивості. Величина вартості товару і фактори що на неї впливають. Види товарів та їх класифікація. Конкурентноздатність і життєвий цикл товару | 2 | 1;2;3;4;5;6;7;8;9;10;11;12 |
| Т 1.7 | **Фінансовий ринок та механізм його регулювання.** Суть грошей та їх функції. Грошова пропозиція М1, М2, М3. | 2 | 1;2;3;4;5;6;9;10;11 |
| Т 1.8 | **Ринок кредитних ресурсів.** Суть кредиту і його види. Банки, суть їх походження та функції. Операція банків. | 2 | 1;2;3;4;5;6;7;8;9;11;12 |
| Т 1.9 | **Ринок цінних паперів.** Акціонерний капітал. Види цінних паперів. | 2 | 1;2;3;4;5;6;7;8;9;11;12 |
| Т 1.10 | **Ринок праці і заробітна плата.** Суть ринку праці, умови його становлення і механізм функціонування. Безробіття: суть, причини, форми і соціально-економічні наслідки. Заробітна плата її основні форми і системи. | 2 | 1;2;3;4;5;6;7;8;9;10;11;12 |
| ЗМ2 | **Становлення різних форм господарювання, маркетингу, менеджменту, комерційних структур, економічний зміст та спрямованість систем оподаткування** | **16** | |
| Т 2.1 | **Фірма в системі ринкових відносин. Витрати виробництва, собівартість і ціна.** Фірма як об'єкт і суб'єкт мікроекономічного аналізу в системі ринкових відносин. | 2 | 1;2;3;4;5;6;7;8;9;11;12 |
| Т 2.2 | **Фонди фірми, їх види.** Кругообіг і обіг фондів. Фізичний і моральний знос основних фондів. Амортизація та її норма. | 2 | 1;2;3;4;5;6;7;8;9;11;12 |
| Т 2.3 | **Витрати виробництва, собівартість і ціна** Витрати виробництва, їх суть види. Ціноутворення в умовах ринку. | 2 | 1;2;3;4;5;6;9;11;12 |
| Т 2.4 | **Ринок і аграрні відносини. Рента.** Ринок і рентні відносини. Основні форми земельної ренти. Ціна землі. | 2 | 2;3;4;5;6;7;8;9;10;11 |
| Т 2.5 | **Попит і пропозиція.** Графік і крива попиту. Закон попиту. Детермінанти попиту. Суть пропозиції як економічної категорії. Графік і крива пропозиції. Закон пропозиції. Детермінанти пропозиції. Співвідношення між попитом і пропозицією і встановлення ціни ринкової рівноваги. | 4 | 1;2;3;4;5;6;7;8;9;10;11;12 |

| Шифр | Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст | Обсяг годин | Література |
|---|---|---|---|
| | Еластичність попиту і пропозиції, їх види. Коефіцієнти еластичності. | | |
| Т 2.6 | **Основні риси світового господарства.** Поняття світового господарства, етапи його розвитку. | 2 | 1;2;3;4;5;6;7;8;9; 12 |
| Т 2.7 | **Міжнародний світовий ринок.** Валютні відно-сини. Суть світового ринку, особливості його функціонування. Валютний ринок і види угод на ньому. Міжнародні фінансово-кредитні орга-нізації | 2 | 1;2;3;4;5;6;7;8;9; 12 |

### 3.3. Практичні (семінарські) заняття

Теми практичних (семінарських) занять дисципліни наведено у таблиці 3.

*Таблиця 3 – Теми практичних (семінарських) занять*

| Шифр | Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст | Обсяг годин | Література |
|---|---|---|---|
| М 1 | **Економічна теорія** | **38** | |
| ЗМ1 | **Аналіз соціальної спрямованості, господарської діяльності та економічного становища населення** | **22** | |
| Т 1.1 | **Предмет і метод економічної теорії. Економічна система і власність.** Зародження і розвиток економічних знань. Основні економічні школи і концепції. Економічні закони та категорії, їх зміст, характер та класифікація. | 2 | 1;2;3;4;5;6;7;8;10 ;11 |
| Т 1.2 | **Поняття економічної системи, її основні елементи і структура.** Суть власності як економічної категорії її відмінність від власності як юридичної категорії. | 2 | 1;2;3;4;5;6;7;8;10 ;11 |
| Т 1.3 | **Макроекономіка та її показники.** Національне багатство, його суть і структура. Ефективність виробництва: система показників та фактори її підвищення. | 4 | 1;2;3;4;5;6;7;8; 11;12 |
| Т 1.4 | **Економічний ріст та циклічні коливаня.** Виробництво і відтворення: суть, типи джерела відтворення. Нагромадження, його суть, форми і джерела. Суть економічного зростання, його показники, типи і темпи. | 2 | 1;2;3;4;5;6;7;8;9; 10;11;12 |
| Т 1.5 | **Ринок як економічна форма організації суспільного виробництва.** Форми суспільного виробництва. Товарне виробництво як першооснова ринку. Економічна роль держави. Ринок товарів та послуг. Товар і його властивості. Величина вартості товару і фактори що на неї впливають. Види товарів та їх класифікація. Конкурентноздатність і життєвий цикл товару | 2 | 1;2;3;4;5;6;7;8;9; 10;11;12 |
| Т 1.6 | **Ринок товарів та послуг.** Товар і його властивості. Величина вартості товару і фактори що на неї впливають. Види товарів та їх | 2 | 1;2;3;4;5;6;7;8;9; 10;11;12 |

| Шифр | Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст | Обсяг годин | Література |
|---|---|---|---|
| | класифікація. Конкурентоздатність і життєвий цикл товару | | |
| Т 1.7 | **Фінансовий ринок та механізм його регулювання.** Суть грошей та їх функції. Грошова пропозиція М1, М2, М3. | 2 | 1;2;3;4;5;6;9; 10;11 |
| Т 1.8 | **Ринок кредитних ресурсів.** Суть кредиту і його види. Банки, суть їх походження та функції. Операція банків. | 2 | 1;2;3;4;5;6;7;8;9; 11;12 |
| Т 1.9 | **Ринок цінних паперів.** Акціонерний капітал. Види цінних паперів. | 2 | 1;2;3;4;5;6;7;8;9; 11;12 |
| Т 1.10 | **Ринок праці і заробітна плата.** Суть ринку праці, умови його становлення і механізм функціонування. Безробіття: суть, причини, форми і соціально-економічні наслідки. Заробітна плата її основні форми і системи. | 2 | 1;2;3;4;5;6;7;8;9; 10;11;12 |
| ЗМ2 | **Становлення різних форм господарювання, маркетингу, менеджменту, комерційних структур, економічний зміст та спрямованість систем оподаткування** | **16** | |
| Т 2.1 | **Фірма в системі ринкових відносин. Витрати виробництва, собівартість і ціна.** Фірма як об'єкт і суб'єкт мікроекономічного аналізу в системі ринкових відносин. | 2 | 1;2;3;4;5;6;7;8;9; 11;12 |
| Т 2.2 | **Фонди фірми, їх види.** Кругообіг і обіг фондів. Фізичний і моральний знос основних фондів. Амортизація та її норма. | 2 | 1;2;3;4;5;6;7;8;9; 11;12 |
| Т 2.3 | **Витрати виробництва, собівартість і ціна** Витрати виробництва, їх суть види. Ціноутворення в умовах ринку. | 2 | 1;2;3;4;5;6;9; 11;12 |
| Т 2.4 | **Ринок і аграрні відносини. Рента.** Ринок і рентні відносини. Основні форми земельної ренти. Ціна землі. | 2 | 2;3;4;5;6;7;8;9;10 ;11 |
| Т 2.5 | **Попит і пропозиція.** Графік і крива попиту. Закон попиту. Детермінанти попиту. Суть пропозиції як економічної категорії. Графік і крива пропозиції. Закон пропозиції. Детермінанти пропозиції. Співвідношення між попитом і пропозицією і встановлення ціни ринкової рівноваги. Еластичність попиту і пропозиції, їх види. Коефіцієнти еластичності. | 4 | 1;2;3;4;5;6;7;8;9; 10;11;12 |
| Т 2.6 | **Основні риси світового господарства.** Поняття світового господарства, етапи його розвитку. | 2 | 1;2;3;4;5;6;7;8;9; 12 |
| Т 2.7 | **Міжнародний світовий ринок.** Валютні відно-сини. Суть світового ринку, особливості його функціонування. Валютний ринок і види угод на ньому. Міжнародні фінансово-кредитні орга-нізації | 2 | 1;2;3;4;5;6;7;8;9; 12 |

### 3.4. Лабораторні заняття

Лабораторні заняття не передбачені.

### 3.5. Завдання для самостійної роботи здобувача

Види самостійної роботи в межах даного курсу наводяться у таблиці 4, згідно п.2.2.3 Порядку розроблення та затвердження робочих програм https://nung.edu.ua/department/navchalnyy-viddil/04-normatyvno-pravova-baza-universytetu

*Таблиця 4 – Види самостійної роботи*

| Найменування видів самостійної роботи | Кількість годин |
|---|---|
| Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях | 20 |
| Підготовка до практичних занять та поточних контрольних заходів | 20 |
| Підготовка есе та презентації на обрану тему | 10 |
| Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення | 26 |
| **Усього годин** | **76** |

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 5.

*Таблиця 5 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення*

| Шифр | Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст | Обсяг годин | Література |
|---|---|---|---|
| М 1 | **Економічна теорія** | **26** | |
| ЗМ1 | **Аналіз соціальної спрямованості, господарської діяльності та економічного становища населення** | **16** | |
| Т 1.1 | Інформаційний підхід і класифікація типів економічних систем: чистий капіталізм (ринкова економіка), командно-адміністративна система, сучасні змішані системи, перехідні економічні системи. Новітні тенденції в розвитку власності в постіндустріальному суспільстві. | 2 | 1;2;3;4;5;6;7;8;10 ;11 |
| Т 1.2 | Суспільний продукт. Натурально-речовий склад та вартісна форма суспільного продукту. | 2 | 2;3;4;5;6;7;8; 11;12 |
| Т 1.3 | Національні та світові економічні цикли. Особливості циклічного розвитку за сучасних умов. | 2 | 1;2;3;4;5;6;7;8;9; 10;11;12 |
| Т 1.4 | Особливості переходу України до соціальне орієнтованої ринкової економіки. Суперечності перехідного періоду та шляхи їх подолання. | 2 | 1;2;3;4;5;6;7;8;9; 10;11;12 |
| Т 1.5 | Грошовий обіг і його закони. К. Маркс, І. Фішер та сучасні економісти про закони грошового обігу. П | 2 | 1;2;3;4;5;6;9; 10;11 |
| Т 1.6 | Банківська система України та проблеми її формування. Українська міжбанківська валюта біржа (УМВБ) та її функції. | 4 | 2;3;4;5;6;7;8;9; 11;12 |
| Т 1.7 | Соціальні програми як джерело формування сімейних доходів населення. Сукупний сімейний | 2 | 1;2;3;4;5;6;7;8;9; 10;11;12 |

| Шифр | Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст | Обсяг годин | Література |
|---|---|---|---|
| | доход. Пенсійне забезпечення та його види. Пенсійна реформа в Україні. | | |
| ЗМ2 | **Становлення різних форм господарювання, маркетингу, менеджменту, комерційних структур, економічний зміст та спрямованість систем оподаткування** | **10** | |
| Т 2.1 | Суб'єкти, об'єкти та види підприємництва. Форми організації підприємницької діяльності. | 2 | 1;2;3;4;5;6;7;8;9;11;12 |
| Т 2.2 | Розподіл прибутку за основними напрямами його використання. Норма прибутку і чинники, що її підвищують. Рентабельність. Норма рентабельності. | 2 | 1;2;3;4;5;6;9;11;12 |
| Т 2.3 | Економічний механізм функціонування системи агробізнесу. Розвиток нових форм господарювання в АПК України. | 2 | 2;3;4;5;6;7;8;9;10;11 |
| Т 2.4 | Рівноважна ціна, ціна попиту, ціна пропозиції. Функції ціни. | 2 | 1;2;3;4;5;6;7;8;9;10;11;12 |
| Т 2.5 | Регіональне співробітництво. Відносини з ЄС. Співробітництво в рамках СНД. Розширення зовнішньоекономічних зв'язків України. | 2 | 2;3;4;5;6;7;8;9;12 |

Контроль за опрацюванням тем, винесених на самостійне навчання, входить до поточного оцінювання за відповідними змістовними модулями.

### 3.6. Курсовий проєкт / робота

Курсовий проєкт / робота – не передбачено.

## 4. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

### 4.1. Основна література


1. Сімків Л.Є., Андрусів У.Я. Економічна теорія: підручник. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2024. 328 с. ISBN 978-966-694-480-4
2. Економічна теорія: закономірності, практика та сучасність : підручник / Е. М. Забарна, О. М. Козакова, Н. О. Задорожнюк та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 412 с. ISBN 978-966-289-389-2 URL: https://salo.li/28727a0
3. Бабайлов В.К.,Приходько Д.О. Конспект лекцій «Економічна теорія». Х.:ХНАДУ, 2021. URL: https://api.dspace.khadi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/f9ab4e5c-b7bc-4141-9756-bdbf8125313c/content
4. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Економічна теорія» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти усіх форм навчання за освітньопрофесійними програмами економічних спеціальностей / Укладач: Артеменко Л. Б. Тернопіль: ТНТУ. 2022. 88 с. URL: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/40723/3/Artemenko_Konspekt_lektsiy_Ekonomichna_teoriya.pdf

### 4.2. Додаткова література


5. Економічна теорія [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до самостійних робіт для студентів усіх спеціальностей першого (бакалаврського) рівня / уклад. М. С. Бріль, І. Ф. Лісна, І. В. Пивавар, О. О. Пономаренко. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. – 67 с. URL: https://salo.li/2bf35B3

6. Струк Н. П. Основи економіки : навчально-методичний комплекс. Івано-Ф ранківськ:ІФНТУНГ, 2021. 55 с. URL: https://nung.edu.ua/sites/default/files/2021-06/%D0%A1%D1%82%D1%80%D1%83%D0%BA-_%D0%BE%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8-%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B8-_%D0%9D%D0%9C%D0%9A.pdf

7. Simkiv, L., Shults, S., Lutskiv, O., & Andrusiv, U. (2021). Analysis of the Dynamics of Structural Processes in the Context of Ensuring Sustainable Development. European Journal of Sustainable Development, 10(1), 153. https://doi.org/10.14207/ejsd.2021.v10n1p153

8. Сімків Л. Є., Андрусів У.Я. Регулювання диспропорційності економічного зростання регіонів України. Ефективна економіка. №1, 2021. URL: http: //www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2021/20.pdf

9. Simkiv, L., Shults, S., Andrusiv, U., Bilyk, I., & Klym, N. (2022). Economic Growth of Regions of Ukraine in Conditions of Disproportional Regional Development. Journal of Optimization in Industrial Engineering, 15(1), 269-279 doi: 10.22094/JOIE.2021.1945345.1910 Scopus URL: http://www.qjie.ir/article_687280_58d1a9cb26fd7d1a75f1a36411b65e0a.pdf

10. Simkiv L., Andrusiv U., Kupalova H., Goncharenko N., Dzoba O., Yushkevych O. Concentration of entrepreneurial activity in the regions of Ukraine in the context of sustainable development. Financial and credit activity: problems of theory and practiceVolume 3(44), 2022. P. 347-356. DOI: https://doi.org/10.55643/fcaptp.3.44.2022.3776

11. Сімків Л. Є., Білоус М.С. Ринок праці України в повоєнний період. Інфраструктура ринку. 2024. №78. С. 30-34 http://www.market-infr.od.ua/journals/2024/78_2024/8.pdf

12. Сімків Л. Є., Чорний П. П. Інструменти державної підтримки малого та середнього бізнесу в Україні в умовах воєнного стану. Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Серія Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ. 2024. №2. С. 61-72 URL: https://eung.nung.edu.ua/index.php/ecom/article/view/626/415


### 4.3 Інформаційні ресурси в Інтернеті


13. Офіційний Інтернет-сайт Верховної Ради України. URL: http://rada.gov.ua

14. Офіційний Інтернет-сайт Державного комітету статистики України. URL: ukrstat.gov.ua

15. Офіційний Інтернет-сайт Комітету міністрів України. URL: kmu.gov.ua

16. Офіційний Інтернет-сайт Національного банку України. URL: nbu.gov.ua

17. Global Competitiveness Report. URL: http://www.wef.forum.org.

## 5. ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ Й ОЦІНЮВАННЯ

При вивченні дисципліни відповідно до наказу №150 від 24.06.2021 р. «Про шифрування методів навчання, методів і форм оцінювання»(додаток №1 і 2) (https://docs.google.com/document/u/1/d/e/2PACX-1vQrVF2RwMDC-2vDeCeUmujVNdW66zTfBnpzBak5jPIpEEDhDdDttlLjtvWASRI3xg/pub) використовуються наступні форми і методи навчання й оцінювання, таблиця 6.

*Таблиця 6 – Забезпечення програмних результатів навчання відповідними формами та методами*

| **Шифр програмного результату навчання** | **Методи навчання (МН)** | **Форми і методи оцінювання (МФО)** |
|---|---|---|
| ПР 1 | МН 1.1, МН 1.3, МН 2.2, МН 18, МН 19 | МФО 2, МФО 4, МФО 5, МФО 6, МФО 8 |
| ПР 2 | МН 1.1, МН 2.1, МН 2.2, МН 3.4, МН 18 | МФО 2, МФО 4, МФО 8 |
| ПР 14 | МН 1.1, МН 1.3, МН 2.2, МН 18, МН 19 | МФО 2, МФО 4, МФО 6, МФО 8 |
| ПР 23 | МН 1.1, МН 2.1, МН 2.2, МН 3.4, МН 17, МН 18, МН 19 | МФО 2, МФО 4, МФО 5, МФО 6, МФО 8 |

## 6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Розподіл балів, які здобувачі освіти можуть отримати за результатами кожного виду поточного та підсумкового контролів, наведено в таблиці 7.

*Таблиця 7 – Розподіл балів оцінювання*

| **Види робіт, що контролюються** | **Максимальна кількість балів** |
|---|---|
| МФО 8 – тестовий контроль засвоєння теоретичних знань модуля ЗМ1: Кл1 | 20 |
| МФО 8 – тестовий контроль засвоєння теоретичних знань модуля ЗМ1: Кл2 | 20 |
| Контроль засвоєння практичних навиків модуля М1, у т.ч.: | 60 |
| МФО 5 – усний контроль по П 1.1<br>МФО 4 – поточний контроль по П 1.1 | 5<br>5 |
| МФО 4 – поточний контроль по П 1.2 | 5 |
| МФО 5 – усний контроль по П 1.3<br>МФО 6 – письмовий контроль по П 1.3 | 2<br>4 |
| МФО 5 – усний контроль по П 1.4 | 5 |
| МФО 5 – усний контроль по П 1.5 | 3 |
| МФО 4 – поточний контроль по П 1.6 | 4 |
| МФО 5 – усний контроль по П 1.7 | 5 |
| МФО 6 – письмовий контроль по П 1.8 | 5 |
| МФО 5 – усний контроль по П 1.9 | 3 |
| МФО 4 – поточний контроль по П 1.10 | 4 |
| Підготовка та презентація есе | 10 |
| **Усього** | **100** |

Залікова оцінка (МФО 2) з дисципліни виставляється студенту відповідно до наказів ректора про проведення семестрового контролю та кваліфікаційної атестації (https://nung.edu.ua/department/navchalnyy-viddil/04-normatyvno-pravova-baza-universytetu) згідно чинної шкали оцінювання.

Для визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом з подальшим його оцінюванням застосовуються рівні навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, наведені в таблиці 8.

*Таблиця 8 – Рівні навчальних досягнень*

| **Рівні навчальних досягнень** | **Відсоток балу за виконання завдань** | **Критерії оцінювання навчальних досягнень** | |
|---|---|---|---|
| | | **Теоретична підготовка** | **Практична підготовка** |
| | | **Здобувач вищої освіти** | |
| **Відмінний** | *90…100* | вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді | може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | | інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань | виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для вирішення поставлених перед ним завдань |
| **Достатній** | 75…89 | вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні недоліки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці | за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання |
| **Задовіль-ний** | 60…74 | володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу | має елементарні, нестійкі навички виконання завдання |
| **Незадо-вільний** | менше 60 | має фрагментарні знання (менше половини) у незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки | планує та виконує частину завдання за допомогою викладача |

Результати навчання з дисципліни оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» відповідно до шкали, наведеної в таблиці 9).

*Таблиця 9 - Шкала оцінювання: національна та ECTS*

| **Національна** | **Університетська (в балах)** | **ECTS** | **Визначення ECTS** |
|---|---|---|---|
| **Відмінно** | 90-100 | A | **Відмінно** – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок |
| **Добре** | 82-89 | B | **Дуже добре** – вище середнього рівня з кількома помилками |
| | 75-81 | C | **Добре** – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок |
| **Задовільно** | 67-74 | D | **Задовільно** – непогано, але зі значною кількістю недоліків |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | 60-66 | E | **Достатньо** – виконання задовольняє мінімальні критерії |
| **Незадовільно** | 35-59 | FX | **Незадовільно** – потрібно попрацювати перед тим, як отримати залік або скласти іспит |
| | 0-34 | F | **Незадовільно** – необхідна серйозна подальша робота |

## 7. ЗАСОБИ НАВЧАННЯ

Особливих вимог не потребує. Очне навчання: обладнання для мультимедійних презентацій: мультимедійний проектор, екран проекційний, ноутбук, доступ до інтернету.

У разі проведення занять он-лайн: заняття проводяться з використанням платформи Google Meet або Zoom із застосуванням особистих портативних комп'ютерів студентів та засобів дистанційного навчання з наявними камерами та мікрофонами для візуалізації презентацій та ідентифікації осіб, розширено використовуються: електронна пошта, ресурси науково-технічної бібліотеки ІФНТУНГ.

Інформаційне забезпечення: платформа дистанційного навчання MOODLE.